

## SPLITSKI GRADONAČELNIK VINKO KATALINIĆ (1857. – 1917.)

UDK 32-05Katalinić, V.  
352.075.2Katalinić, V.(497.583Split)“1911/1914“  
Primljeno: 3. XII. 2018.  
Izvorni znanstveni rad

MARIJAN ČIPČIĆ  
Muzej grada Splita  
Papalićeva 1  
21000 Split, HR

*U radu je prezentirana biografija splitskog gradonačelnika Vinka Katalinića s naglaskom na period u kojem je bio na čelu splitske Općine. On je Splitom upravljao u dva navrata, i to od 1911. do 1912. te od 1913. do 1914. godine. Obje su gradske uprave pod vodstvom Vinka Katalinića bile raspuštene od strane austrijskog Namjesništva u Zadru.*

*Ključne riječi: Vinko Katalinić, Split, Općina Split, gradonačelnik, konzul, Hrvatski sokol*

### ROĐENJE, ŠKOLOVANJE I VJENČANJE

Vinko Katalinić pripadao je poznatoj obitelji koja se isticala u narodnom preporodu u Dalmaciji. Katalinići su potjecali iz Trogira, odakle je skromni obrtnik Vicko (1809. – 1877.), Vinkov djed, došao u Split i otvorio papučarsku radnju.<sup>1</sup> Vinko (Vicko) Katalinić rođen je 4. kolovoza 1857. godine od majke Giovanne de Cerineo (Cerinić) i oca Anđela.<sup>2</sup> Njegovi su se roditelji vjenčali 12. kolovoza 1856. godine u Splitskoj na otoku Braču.<sup>3</sup> V. Katalinić pohađao je splitsku Realku. Školovanje je nastavio u trgovačkoj školi u Ljubljani, te na akademiji u Beču. Ženio se dva puta. Prva mu je žena preminula, a drugi put se oženio 18. studenoga 1893. godine u crkvi sv. Duje u Splitu za Elizabetu de Bajazetov, rođenu 18. kolovoza 1864. godine u Dubrovniku. Svjedoci na njihovu vjenčanju bili su Enrico Colombani i Florio Katalinić.<sup>4</sup>

## POSLOVNA I KONZULARNA KARIJERA

Po završetku školovanja, V. Katalinić nastavio se baviti trgovačkim poslovima svoga oca Anđela i strica Petra. Neko je vrijeme bio zastupnik društva *Assicurazioni generali*. U kasnijim godinama bio je predsjednik mjesne podružnice Ljubljanske banke i predsjednik Hrvatske radničke zadruge.<sup>5</sup>

Vinkov otac Anđeo Katalinić bio je konzularni agent Kraljevine Grčke od 1873. do kraja života 1896. godine. Nakon njegove smrti, konzularnu agenciju privremeno je vodio njegov brat Petar. U rujnu 1897. godine agencija je unaprijeđena u rang vicekonzulata, a V. Katalinić imenovan je podkonzulom Kraljevine Grčke. O tome je obavijestio Lučku kapetaniju u Splitu, te je naveo da će mu ured biti na prvom katu njegove kuće na Novoj obali. V. Katalinić konzularnu je službu obavljao do 1901. godine.<sup>6</sup>

## DRUŠTVENO DJELOVANJE

Vinko Katalinić bio je aktivan i u društvenom životu grada. Bio je članom *Narodne glazbe*, te uprave društva *Slavjanski napredak* koje je osnovano 1873. godine.<sup>7</sup>



Slika 1. Vinko Katalinić kao sokolski starješina

Početak 1893. godine osnovano je u Splitu društvo *Hrvatski sokol*.<sup>8</sup> V. Katalinić bio je jedan od utemeljitelja ovoga društva uz Ivana Mangjera, Antu Trumbića, Josipa Smodlaku i Vjekoslava Sirišćevića.<sup>9</sup> Na konstituirajućoj skupštini društva, održanoj 26. siječnja 1893. godine, za starješinu je izabran V. Katalinić. Odbornicima su imenovani: Josip Smodlaka, Eduard Grgić, Ante Trumbić i Mate Jankov.<sup>10</sup> Društvo je svoj prvi javni nastup imalo za blagdan sv. Dujbe 7. svibnja 1893. godine kada je gradom promarširalo 60 članova na čelu s pripadnicima *Narodne glazbe*. Već u pvoj godini osnutka, a poslije redovito, Društvo je sudjelovalo na manifestacijama narodnog pokreta u Splitu, Solinu, Trogiru, Makarskoj, Dubrovniku, Vranjicu, Kninu itd. V. Katalinić dužnost starješine *Hrvatskoga sokola* obnašao je do 1900. godine.<sup>11</sup>

Sudjelovao je također u raznim rodoljubnim akcijama. Prigodom svečanosti otkrića spomenika Ivanu Gunduliću u Dubrovniku, u lipnju 1893. godine u Splitu imenovan je organizacijski odbor koji je trebao pripremiti sve što je potrebno za put u Dubrovnik. Predsjednik odbora bio je Ivan Mangjer, dok je V. Katalinić imenovan za blagajnika.<sup>12</sup>

Godine 1894. potaknuta je misao o gradnji Hrvatskoga doma u koji bi se smjestila sva kulturno-umjetnička društva u Splitu. Dvije godine poslije ustrojen je poseban odbor za njegovu gradnju. Jedan od članova odbora bio je V. Katalinić, a uz njega su još u odboru bili Ante Trumbić, Vicko Mihaljević, Cvjetko Katalinić, Lovro Borčić i Eduard Grgić. Odbor je organizirao razne akcije prikupljanja sredstava za gradnju Hrvatskoga doma. Projektant zgrade Hrvatskog doma bio je Kamilo Tončić. Gradnja je započela 1906. godine, a svečano otvaranje očekivalo se za blagdan sv. Dujma 1907. godine. Radovi su zapinjali, no zahvaljujući požrtvornosti i zalaganju Kamila Tončića i V. Katalinića, svladane su sve poteškoće. Svečano otvaranje organizirano je 13. rujna 1908. godine.<sup>13</sup> V. Katalinić je i nakon toga bio aktivan u Hrvatskom domu, pa je tako na sjednici uprave u svibnju 1913. godine imenovan blagajnikom.<sup>14</sup>



*Slika 2. Zgrada Hrvatskog doma oko 1908. (Muzej grada Splita)*

### OPĆINSKI PRISJEDNIK 1897. – 1911.

Političko djelovanje započeo je V. Katalinić u Narodnoj hrvatskoj stranci pod vodstvom Gaje F. Bulata. Prigodom izbora zastupnika u Carevinsko vijeće u Beču 1897. godine izabran je zajedno sa stricem Petrom i bratom Cvjetkom u odbor Narodne stranke. Iste godine na izborima za splitsko općinsko vijeće održanima 6. rujna izabran je V. Katalinić u II. izbornom okrugu za općinskog vijećnika, pa potom i za općinskog prisjednika.<sup>15</sup>



U srpnju 1905. godine održani su redovni izbori za općinska vijeća u Dalmaciji. Hrvatsku stranku na ovim izborima predvodio je dr. Ante Trumbić. Među 36 predložena vijećnika Hrvatske stranke za šestogodišnje mandatno razdoblje nalazio se i V. Katalinić, i to u II. izbornom okrugu. Kandidati Hrvatske stranke bili su i izabrani na općinskim izborima. Konstituirajuća sjednica Općinskog vijeća u Splitu održana je 29. studenoga 1905. godine. Tada je za općinskog načelnika izabran Ante Trumbić, dok je V. Katalinić imenovan općinskim prisjednikom. Uz njega, prisjednici su još bili Ivan Bulić, Jakša Račić, Juraj Kapić, Marko Mikačić i Pavle Matošić.<sup>16</sup>

### PRVI MANDAT NA ČELU SPLITSKE OPĆINE

Vinko Katalinić izabran je za splitskog načelnika 28. prosinca 1911. godine. Tada je formirano novo Općinsko vijeće. Uz V. Katalinića, za prisjednike su izabrani Ante Trumbić, Josip Smodlaka, Ivo Tartaglia, Ivo Dinko Ilich, Frane Prvan i Gajo Bulat. Novi načelnik pozdravio je novoizabrano Općinsko vijeće uz prigodnu riječ. Izbor novoga Vijeća ispred Gradske vijećnice pozdravila je *Narodna glazba* sviranjem *Carevke* i *Lijepa naša*.<sup>17</sup> Preuzimanje splitske općine pod Katalinićevim vodstvom bilo je plod suradnje Hrvatske stranke i Hrvatske pučke napredne stranke, odnosno ponajviše njihovih prvaka Ante Trumbića i Josipa Smodlake.<sup>18</sup>

Na prvoj sjednici Općinskoga vijeća pod predsjedanjem načelnika Vinka Katalinića, između ostaloga, jednoglasno je prihvaćen prijedlog da splitska Općina preuzme na sebe plinaru.<sup>19</sup> Naime, godine 1912. istjecao je ugovor Općine s Plinarskim društvom o opskrbi plina, pa je Općina bila u mogućnosti odabrati povoljniji sustav buduće rasvjete u gradu. Na sjednici Općinskoga vijeća 19. siječnja 1912. godine prihvaćena je studija inženjera Eralda Markija o pitanju Plinare.<sup>20</sup>

Bespravna je gradnja i u to vrijeme bila veliki problem. Stoga je gradska uprava izdala upozorenje svim vlasnicima zemljišta o zabrani gradnje bez građevinske dozvole.<sup>21</sup>

Sjednica Općinskog vijeća, održana 30. ožujka 1912. godine, imala je niz točaka na dnevnom redu. Upraviteljstvo pod vodstvom V. Katalinića izvijestilo je vijećnike da se kod nadležnih zauzelo za gradnju sudske zgrade, te da se odazvalo biskupu na poziv za ustupanje zemljišta na Pazaru zbog gradnje nove katedrale. Radilo se na nabavi zemljišta Maleševića na Pazaru za 1000 kruna.

Prihvaćen je prijedlog o podjeli grada i predgrađa na 10 teritorija. Gradska je uprava ovlaštena za podizanje kredita od 42.341 kruna za novu zgradu smetlarnice. Za popločavanje ulica odobreno je 70.748 kruna, a za kanale 45.812 kruna. Na ovoj je sjednici za počasnog građanina Splita jednoglasno izabran dalmatinski preporodni prvak Natko Nodilo. Uresno povjerenstvo, stalna općinska komisija koja se bavila problemima prostornoga uređenja grada, osnovana još 1854. godine, na ovoj je sjednici dobila nove članove. Bili su to: Juraj Botić, profesor na Graditeljskoj i obrtnoj školi, don Frane Bulić, Emil Perišić, član Općinske uprave, ing. Petar Senjanović, izjavitelj na Općini, i ing. Kamilo Tončić.<sup>22</sup>

Sjednica Općinskog vijeća koja se trebala održati 20. travnja 1912. godine, odgođena je zbog odsutnosti nekih općinskih vijećnika. Sjednica je naknadno održana početkom svibnja, a na dnevnom redu su, između ostalih, bile ove točke: ustanovljenje mjesta upravitelja Tehničkog odsjeka, gradnja staja na novom Općinskom pazaru, odluka o obrađivanju općinskog posjeda u Slatinama.<sup>23</sup>

Od početka 1912. godine na čelu Namjesništva u Dalmaciji bio je grof Mario Attems. On je u posjet Splitu stigao 4. lipnja 1912. godine po povratku s juga na parobrodu *Zadar*. Dočekala ga je delegacija na čelu s načelnikom Vinkom Katalinićem i prisjednikom Josipom Smodlakom. U pratnji don Frane Bulića razgledao je katedralu sv. Duje. Navečer je organizirana svečana večera za namjesnika Attemsa.<sup>24</sup>

Općinsko upraviteljstvo na čelu s V. Katalinićem raspisalo je 12. lipnja 1912. godine natječaj za izgradnju jednorazredne pučke škole sa stanom za učitelja u Slatinama.<sup>25</sup>

Općinsko je vijeće na sjednici 22. lipnja 1912. raspravljalo o konačnom proračunu za 1911. godinu, o dalmatinskim željezničkim spojevima i o novim obrtnim dozvolama. Najveću pažnju javnosti izazvale su promjene imena ulica u gradu.<sup>26</sup> U *Našem jedinstvu* posebno su kritizirali to što su u središtu grada brisana imena starih ulica i tradicionalnih značenja. Tako je Plokata sv. Duje dobila naziv Peristil, a plemićka obitelj Cambj, koja je zadužila Split za vrijeme narodnog preporoda, ostala je bez svoje ulice.<sup>27</sup> Građani Splita uputili su priziv Zemaljskom odboru u Zadru protiv novog nazivlja splitskih ulica, a Zamaljski je odbor izdao rješenje o tome kako on ne može o tome odlučivati jer to spada u nadležnost općina.<sup>28</sup>



*Slika 3. Zgrada Općinskog doma oko 1910. (Muzej grada Splita)*

Od 1908. godine radilo se na uvođenju rasvjete u Splitu. Električna rasvjeta bila je od velikog značaja za unapređenje gospodarstva i obrta. Veliku mogućnost opskrbe Splita pružala je tvornica kalcijeva karbida i cijanida u Dugome Ratu kod Omiša. Za njezine potrebe izgrađena je 1912. godine hidroelektrana na obližnjem vodopadu Gubavici na rijeci Cetini. Kapaciteti tvornice prelazili su njezine potrebe pa su tako ostale mogućnosti za korištenje energije od strane splitske Općine.<sup>29</sup> Upravitelj radova na Gubavici Cairo na tu se temu obratio načelniku V. Kataliniću. Načelnik mu je odgovorio pozivom na sastanak službenim dopisom na hrvatskom jeziku. To je vjerojatno razljutilo Talijana Caira, koji je zbog toga odbio razgovor.<sup>30</sup>

Za vrijeme Prvoga balkanskog rata, koji se vodio između balkanskih saveznika (Bugarska, Srbija, Crna Gora, Grčka) i Turske, Hrvatska stranka i Hrvatska pučka napredna stranka organizirale su javne manifestacije za Crnu Goru i Srbiju. Osim toga, narodni zastupnici, općinski načelnici i prisjednici organizirali su odbore za pomoć Crvenom križu balkanskih naroda.<sup>31</sup> Vinko Katalinić imenovan je za predsjednika splitskog odbora.<sup>32</sup> Dana 10. studenoga 1912. godine organizirana je velika manifestacija kojom su se slavile pobjede srpske i crnogorske

vojske u Balkanskom ratu. Kolona je oko 18 sati krenula s Marmontove poljane preko obale na čelu s gradonačelnikom V. Katalinićem. U koloni je bilo otprilike između sedam i osam tisuća ljudi. Na čelu povorke nosili su se hrvatski, srpski i slovenski barjaci, a brojna omladina pjevala je rodoljubne pjesme. Nakon što je kolona prošla preko Pazara, došla je na Gospodski trg. Prisutnima se tada obratio načelnik V. Katalinić govorom: "San naših starih obistinjuje se. Polumjesec tone ispred Krsta, a naš se narod objavljuje zapanjenoj Europi. Zamira i duga Vidovdanska tužaljka, a mjesto nje nova pjesma slave i pobjede prolama od Crnog do Jadranskog mora i podiže srca milijona novim životom, koji zahvaća cijelo Balkansko poluostrvo i nas na njemu. Vijernim svetim tradicijama otaca, mi Hrvati ushitom pozdravljamo glas našeg narodnog uskrsnuća. Blagoslivljuć žrtve naše rojene braće Srba i Bugara, i s njima ujedinjenih Grka, pouzdanjem gledamo u budućnost, kličući slavodobiću balkanskih saveznika. Slava im! Živjeli!" Nakon načelnikova govora, masa je zapjevala *Lijepu našu*, a potom su govore održali Dujam Mikačić, Budislav Grga Anđelinović i Ivo Tartaglia. Oko 20,30 završila je manifestacija.<sup>33</sup>



Slika 4. Raspuštanje splitske Općine 18. studenog 1912. (Muzej grada Splita)



Ova manifestacija bila je kulminacija pokreta potpore Srbiji i Crnoj Gori u Dalmaciji zbog kojega se austrijska vlada odlučila na raspuštanje općinskih zastupstava u Splitu, Šibeniku i Dubrovniku.<sup>34</sup> Odluku o raspuštanju splitske Općine donijelo je Namjesništvo u Zadru 16. studenoga 1912. godine. Političkim komesarom imenovan je Slovenac Teodor Sporn. U odluci o raspuštanju splitske Općine, Namjesništvo je navelo kako ona nije bila kadra obavljati svoju dužnost, a dokaz su tome bile manifestacije za potporu balkanskih država te javni govori članova općinske uprave koji su se *kosili s interesima države*. U Split je pozvano 140 žandara kako bi se osiguralo izvršavanje primopredaje.<sup>35</sup> Kada je građanstvo čulo za raspuštanje Općine, okupili su se na Gospodskom trgu ispred Gradske vijećnice, no naoružani su žandari brzom reakcijom ispraznili Pjacu. Navečer, kada je smijenjeni načelnik V. Katalinić sa suradnicima izlazio iz općinske zgrade, dočekalo ga je preko 300 građana. Ujutro, 18. studenoga, došao je novoimenovani komesar Teodor Sporn, zajedno s kotarskim poglavarom Stjepanom Szilvom de Szilvasom, u općinsku upravu kako bi preuzeo upravljanje gradom. Iz općinske uprave im je poručeno da ne mogu predati općinsko upraviteljstvo dok odluka Namjesništva ne bude usuglašena sa stavom Zemaljskog odbora, te da bez toga mogu predati općinu samo pod oružanom silom. Na to je poglavar de Szilvas izjavio kako neće tu silu upotrijebiti, nakon čega se udaljio. Kada je načelnik V. Katalinić izašao iz općinske zgrade, pridružilo mu se brojno građanstvo, obasipajući ga cvijećem. Tako je propao jutarnji pokušaj Spornova preuzimanja splitske Općine.<sup>36</sup> Istoga dana popodne, oko 16,30 sati, došli su de Szilvas i Sporn te pozvali načelnika V. Katalinića na predaju Općine, no on ih je ponovno odbio. Potom su se oni udaljili, a komesar Peršić pozvao je po imenima načelnika i upravitelje da u ime zakona napuste općinsku zgradu. Tada su oni ipak izašli. Na Gospodskom je trgu bilo razmješteno oko 80 žandara. Kada je izašao načelnik V. Katalinić, zajedno s upraviteljima, narod je počeo klicati. Žandari su potom pratili načelnika i upravitelje do *Slavjanske čitaonice* na rivi. Tu večer narod se ponovno okupio na Gospodskom trgu te je počeo klicati smijenjenom načelniku i Općini. Na to su odmah reagirali žandari koji su ih rastjerali.<sup>37</sup> O raspuštanju dalmatinskih općinskih vijeća raspravljalo se i u Carevinskom vijeću u Beču, a Josip Smodlaka je na tu temu imao sastanak s ministrom-predsjednikom Karlom von Stürgkhom.<sup>38</sup>

U dogovoru s političkim prvacima svih političkih stranaka koje su okupljale dalmatinske Hrvate i Srbe, V. Katalinić i Ivo Krstelj, načelnici raspuštenih opći-



na u Splitu i Šibeniku, sazvali su 24. studenoga 1912. godine sastanak u Zadru na koji su pozvali sve narodne zastupnike u Carevinskom vijeću i u Dalmatinskom saboru, te predstavnike svih općina i političkih stranaka. Jedina točka dnevnog reda bila je *politički položaj u Dalmaciji*. Sastanku je u Dalmatinskom saboru nazočilo preko 500 sudionika. Kada su se tog dana splitski predstavnici vratili sa sastanka iz Zadra, u gradu im je priređen veličanstveni doček.<sup>39</sup>



*Slika 5. Portret Vinka Katalinića*

## ISTRAGA I SUĐENJE

Nakon što je raspuštena splitska Općina u studenome 1912. godine, pokrenuta je istraga protiv načelnika V. Katalinića.<sup>40</sup> Istraga se vodila zbog govora

koji je V. Katalinić održao okupljenima na manifestaciji na kojoj su se slavile pobjede Srbije i Crne Gore u Balkanskome ratu. Po završetku istrage, V. Kataliniću je uručena optužnica. U optužnici je navedeno da je u javnosti održao govor bez prethodno dobivene dozvole, te da je svojim govorom nastojao zaveći druge na nećudoredna, zakonom zabranjena djela, te da je hvalio i pravdao takva djela. Namjera vlasti bila je optužiti V. Katalinića za veleizdaju. No, kako se ona u istrazi nije mogla dokazati, on je optužen zbog *smetanja javnog mira*. S obzirom na to da V. Katalinić nije optužen zbog kaznenog djela, imao je aktivno i pasivno pravo glasa, te je mogao biti ponovno izabran za načelnika.<sup>41</sup> Zbog sukrivnje u ovom djelu, podignuta je optužnica i protiv ravnatelja općinske pisarnice Marina Šegvića.<sup>42</sup>

Zbog otezanja ovog postupka, obrana V. Katalinića obratila se direktno Ministarstvu pravde u Beču, tražeći ubrzanje postupka i poštovanje svih rokova određenih kaznenim postupkom.<sup>43</sup> Na prijedlog državnog odvjetništva u Splitu, za parnicu protiv V. Katalinića i Marina Šegvića bio je delegiran sud u Klagenfurtu (Celovac).<sup>44</sup> Suđenje je bilo zakazano u Klagenfurtu jer austrijski režim nije imao povjerenja u dalmatinske sudove.<sup>45</sup> V. Katalinića je branio odvjetnik dr. Tavčar.<sup>46</sup> Rasprava je zakazana za datum 1. svibnja 1914. godine, a kao svjedok na suđenje je pozvan i urednik novina *Naše jedinstvo* Antun Stražičić.<sup>47</sup> Državno odvjetništvo u Klagenfurtu je, nakon što je primilo i proučilo spise, zatražilo da se oni vrate sucu istražitelju u Split u svrhu razjašnjenja slučaja jer im je dostavljena dokumentacija bila nepotpuna.<sup>48</sup> Konačno su V. Katalinić i Marin Šegvić na suđenju bili oslobođeni optužbi.<sup>49</sup> V. Kataliniću i Marinu Šegviću građanstvo je priredilo topao doček na povratku sa suđenja iz Klagenfurta.<sup>50</sup> V. Kataliniću su na pobjedi u ovoj parnici čestitali, između ostalih, i hrvatski iseljenici iz Sacramenta (SAD), koji su svoje tamošnje društvo nazvali u njegovu čast *Vinko Katalinić*.<sup>51</sup>

## DRUGI MANDAT NA ČELU SPLITSKE OPĆINE

Nakon raspuštanja splitske Općine u studenome 1912. godine, početkom 1913. godine organizirani su općinski izbori. Uoči izbora, održavali su se predizborni skupovi i sastanci. Tako je V. Katalinić održao sastanak s biračima iz II. tijela u maloj dvorani Hrvatskoga doma 5. siječnja 1913. godine. Na tom sastanku većina birača je najavila da će podržati V. Katalinića u ponovnom pokušaju preuzimanja kormila splitske općine.<sup>52</sup> Održan je potom i predizborni

sastanak u Solinu na kojemu su bili prisutni V. Katalinić i Ante Trumbić. Iako Solinjani nisu bili previše zadovoljni s radom raspuštene općinske uprave na čelu sa V. Katalinićem, ipak su njihovi birači odlučili poduprijeti bivšu općinsku upravu na nadolazećim izborima.<sup>53</sup>

U općinsko vijeće tada su izabrani: 1.) Josip Barač, profesor; 2.) Bogoslav Botić, posjednik; 3.) Špiro Buj, posjednik; 4.) dr. Gajo Bulat, 5.) dr. Prvislav Grisogono; 6.) Ivan Dominik Ilić; 7.) Mate Jankov, obrtnik; 8.) Ante Jurašin, težak i posjednik; 9.) Grgo Kaliterna, težak; 10.) dr. Eduard Karaman; 11.) dr. Jerko Karlovac, odvjetnik; 12.) Vinko Katalinić, veletrgovac; 13.) Ante Katurarić, posjednik; 14.) dr. Ivo Majstrović, odvjetnik; 15.) ing. Erald Marchi (Marki), profesor; 16.) Ante Matutinović, obrtnik; 17.) dr. Ante Mladinov, liječnik; 18.) Filip Muljačić, obrtnik; 19.) Jozo Ozretić, posjednik; 20.) Emil Perišić, posjednik; 21.) dr. Franjo Pervan, liječnik; 22.) Ante Radica, obrtnik; 23.) Frano Rosić, trgovac; 24.) Ante Ružić, posjednik; 25.) Ante Sirotković, težak i posjednik; 26.) dr. Josip Smodlaka, odvjetnik; 27.) dr. Ivo Stalio, liječnik; 28.) ing. Ivan Šakić, graditelj; 29.) dr. Ante Štambuk, sudski savjetnik; 30.) dr. Ivo Tartaglia, odvjetnik; 31.) dr. Ante Trumbić, odvjetnik; 32.) Ante Zelić, težak i posjednik; 33.) Vicko Bučan, težak i posjednik iz Žrnovnice; 34.) Ante Grubić Franin, posjednik iz Solina; 35.) Nikola Marin, težak i posjednik iz Žrnovnice i 36.) Blaž Mikelić, težak i posjednik iz Vranjica.<sup>54</sup>

Novo općinsko vijeće izabralo je na svojoj sjednici 26. ožujka 1913. godine novu/staru općinsku upravu na čelu s V. Katalinićem sa svim prisjednicima prethodno raspuštene Općine. Svi su oni položili zakletvu kotarskom poglavaru de Szilvasu. Odmah po obavljanju izbora, predao je komesar Sporn Općinu na upravljanje izabranom općinskom upraviteljstvu.<sup>55</sup>

Odluka Općinske uprave o povišenju takse na vodu naišla je na kritiku u *Našem jedinstvu*. Zbog ove odluke, mesari su se odlučili sastati i povećati cijenu mesa kako bi nadoknadili dodatni iznos koji su morali plaćati zbog novog nameta.<sup>56</sup> U studenome 1913. godine na splitskom su Pazaru zabilježene dvostruko skuplje cijene govedine i svinjetine nego što su bile, primjerice, u Šibeniku. Zbog toga je također u *Našem jedinstvu* upućena kritika Općinskoj upravi.<sup>57</sup> Zbog ovih kritika obratila se obrtna zadruga mesara Općinskoj upravi s prijedlogom da im se ustupe lokali na Pazaru, pa da bi onda Općinska uprava, Obrtna vlast i Trgovačka komora mogle određivati cijene mesa.<sup>58</sup>



Slika 6. Splitski pazar oko 1908. (Muzej grada Splita)

Sjednica Općinskoga vijeća održana je početkom svibnja 1913. godine. Na sjednici se raspravljalo o nagodbi s dioničkim društvom *Split* za cement Portland, tj. za vodopravnu koncesiju na rijeci Jadro, o općinskom doprinosu za daljnje mjerenje okoliša te upotpunjenje nove mape nivelacijom, o smještanju nove škole u Splitu u zgradu zavoda Martinis-Marchi, o nastavku započetog novog puta od Solinske ceste put Gripa, te o gradnji pučkih stanova na općinskom zemljištu uz Solinsku cestu.<sup>59</sup>

Pitanje preuzimanja Plinare, koje je općinska uprava na čelu s V. Katalinićem započela rješavati tijekom 1912. godine, konačno je okončano u novom mandatu ove općinske uprave. Općinsko vijeće jednoglasno je na sjednici u srpnju pristalo na otkup Plinare od augsburškog društva za 600.000 kruna sa svim troškovima.<sup>60</sup> Na sjednici u listopadu 1913. godine konačno je Općinsko vijeće prihvatilo prijelaz Plinare u posjed Općine. Za upravitelja Plinare imenovao je načelnik V. Katalinić inženjera i općinskog vijećnika Eralda Markija.<sup>61</sup> Smatralo se tada da je Općina napravila dobar posao jer je Plinara dobro napredovala.<sup>62</sup>



Na toj sjednici podneseno je konačno financijsko izvješće za 1912. godinu u kojem se konstatalo da je navedena godina protekla u nepovoljnim financijskim prilikama kojima je glavni razlog bilo raspuštanje općinske uprave. Općinsko vijeće je na ovoj sjednici odobrilo pogodbu prema kojoj je inženjer Petar Senjanović preuzeo upravu nad tehničkim odjeljenjem Općine.<sup>63</sup>

Sjednice općinskih vijeća nisu bile u potpunosti javne. Zbog toga je općinsku upravu pod vodstvom V. Katalinića kritiziralo *Naše jedinstvo*. Naveli su kako su nakon pohrvaćenja splitske Općine 1882. godine, jedino za vrijeme uprave načelnika Ivana Mangjera (1893. – 1897.) sjednice bile javne.<sup>64</sup>

Na dnevnom redu sjednice Općinskoga vijeća 15. studenoga 1913. godine bile su sljedeće teme: ime grada i općine Split, gradnja zanatlijske i umjetničke škole u Splitu, doznake izvandrednih kredita općinskog predračuna za 1913. godinu, te drugo.<sup>65</sup> Na ovoj je sjednici odlučeno da službeno ime grada bude *Split* umjesto *Spljet*.<sup>66</sup>

Općinska je uprava na čelu s V. Katalinićem sredinom studenoga 1913. godine osnovala *Sirotinjska vijeća*. Osnovano je ukupno 5 vijeća za pojedine dijelove grada sa svrhom da se brinu za potrebno stanovništvo.<sup>67</sup> Vijeća su započela s radom u travnju 1914. godine. Odlučeno je da će se pregledati svi stanovi siromaha i da će im se pružiti pomoć za popravke po higijenskim propisima. Svakome od pet vijeća, Gradska je uprava dodijelila po 15.000 kruna za rad.<sup>68</sup>

Općinsko vijeće je na sjednici 1. prosinca 1913. godine raspravljalo o proračunu za 1914. godinu, koji je jednoglasno i prihvaćen.<sup>69</sup> Iznesen je plan Općinske uprave o podizanju zajma od 5.000.000 kruna. Od tog iznosa, 600.000 kruna planiralo se potrošiti na preuređenje općinskog vodovoda.<sup>70</sup>

Tehničko odjeljenje Općinske uprave krajem veljače 1914. godine dovršilo je pripremu za nekoliko važnih projekata. Tako su pripremljeni nacrti i troškovnici za gradnju baraka smetlarima, za put do Pojišana te za proširenje klaonice u kojoj je planirana gradnja peći za sagorijevanje.<sup>71</sup>

Kotarski načelnik de Szilvas stalno je određivao nekakve zabrane, te je poostravao javni nadzor. Zbog toga je načelnik V. Katalinić, zajedno s prisjednicima Trumbićem i Smodlakom, boravio u Zadru 16. ožujka 1914. godine gdje su zatražili primanje kod namjesnika Marija Attemsa i predsjednika Dalmatinskog sabora Vicka Ivčevića. Zahtijevali su da redarstvene snage ne prave bezakonje u Splitu, te da se politički komesar Peršić prestane miješati u pitanja djelokruga općinske uprave.<sup>72</sup> No ovi prosvjedi nisu urodili plodom jer



je već tjedan poslije Kotarsko poglavarstvo u Splitu donijelo uredbu o zabrani nošenja svih zastava, vrpce i znakovlja te svakog javnog pjevanja za iduća tri mjeseca, pod prijetnjom globe od 200 kruna.<sup>73</sup>

Zbog teških financijskih prilika, splitska je Općinska uprava povisila tarifu za plin, povišena je cijena najma gradskih prostora za kavane, a povišena je i tarifa za vodu svim građanima.<sup>74</sup>



Slika 7. Prosvjedi i neredi na proslavi sv. Duje 7. svibnja 1914. (Muzej grada Splita)

Za vrijeme proslave blagdana sv. Duje 7. svibnja 1914. godine ponovno je bilo turbulentno u gradu. Nakon što Općinska uprava na čelu s V. Katalinićem, zbog čestih provokacija, nije dopustila talijanskoj gradskoj glazbi *Banda cittadina* sudjelovanje u procesiji, kotarski je poglavar de Szilvas poništio tu odluku. To je izazvalo revolt građanstva pa su, uz Općinsku upravu, sva narodna gradska društva, većina svećenstva i građana bojkotirali procesiju na kojoj je sudjelovalo svega stotinjak ljudi. De Szilvas je, bojeći se nereda, ali i zbog izazivanja nezadovoljstva prema općinskoj upravi, izdao nalog o zabrani rada svih dućana, kavana, gostionica, kinematografa, općinskog kazališta, a zabra-

nio je i igranje tombole na rivi. Narodni trg i centar grada bili su puni vojske i žandara. Uhićeno je 13 osoba no uskoro su svi pušteni na slobodu.<sup>75</sup> Nakon što su oslobođeni, primio ih je načelnik V. Katalinić.<sup>76</sup> Na poticaj splitskih privednika, koji su pretrpjeli gubitke u iznosu 150.000 – 200.000 kruna zbog zabrane rada na blagdan sv. Duje, općinska deputacija na čelu s V. Katalinićem pošla je u Zadar požaliti se namjesniku Attemsenu na ponašanje kotarskog poglavara de Szilvasa.<sup>77</sup>



*Slika 8. Prosvjedi i neredi na proslavi sv. Duje 7. svibnja 1914. (Muzej grada Splita)*

Na sjednici Općinskoga vijeća u lipnju 1914. godine vijećnici su obaviješteni o tome da je općinska uprava na čelu s V. Katalinićem konačno finalizirala pregovore s društvom Ganz, koje je upravljalo hidroelektranom na Gubavici, o ustupanju električne energije Splitu. Po pitanju vodovoda, općinska uprava se odlučila obratiti za financijsku pomoć državi. Općinska je uprava o mogućnosti uvođenja električnih tramvaja, za koje se zalagalo *Naše jedinstvo*, odlučilo osnovati dioničarsko društvo. Izgradnja infrastrukture trebala je započeti po uvođenju električne energije u Split.<sup>78</sup>

Ubojstvo austrijskog nadvojvode Franje Ferdinanda i njegove supruge Sofije u Sarajevu 28. lipnja 1914. godine snažno je odjeknulo diljem Monarhije, pa tako i u Splitu. Nakon vijesti o atentatu, cijeli je grad bio u crnini, a na više mjesta izložene su slike pokojnoga nadvojvode Franje Ferdinanda. Načelnik V. Katalinić objavio je prigodni žalobni proglas za građane.<sup>79</sup> Austro-Ugarska je objavila rat Srbiji 28. srpnja 1914. godine. Dva dana nakon objave rata, održana je svečana sjednica Općinskoga vijeća. Nakon što je pročitao Carski manifest, načelnik V. Katalinić predložio je da se Carskoj kancelariji pošalje izjava u kojoj se izražava odanost caru te da se uspostavi odbor za prikupljanje darova za Crveni križ kojem će Općina dati 5000 kruna. Sve njegove prijedloge Vijeće je podržalo jednoglasno.<sup>80</sup>

Državne su vlasti nakon ubojstva nadvojvode Franje Ferdinada uvele represivne mjere u predvečerje Prvoga svjetskog rata. Uhićivane su sumnjive osobe, a raspuštena su brojna kulturna i umjetnička društva. Prvo na udaru bilo je društvo *Hrvatski sokol*, koje su vlasti raspustile 19. srpnja 1914. godine.<sup>81</sup>

Uskoro su na red za raspuštanje došle i nepoćudne općinske uprave. Splitska općinska uprava također je smatrana jednom od takvih pa je stoga raspuštena 16. kolovoza 1914. godine naredbom Dalmatinskog namjesništva. Vlasti su općinskim upraviteljem imenovale iskusnog činovnika Franu Madirazzu.<sup>82</sup>

Na poticaj novog općinskog upravitelja Madirazze, osnovan je u rujnu posebni odbor Crvenog križa koji je pomagao siromasima, udovicama i siročadi poginulih vojnika. Za počasnog predsjednika imenovan je biskup Vinko Palunko, dok je V. Katalinić izabran za poslovnog voditelja.<sup>83</sup>



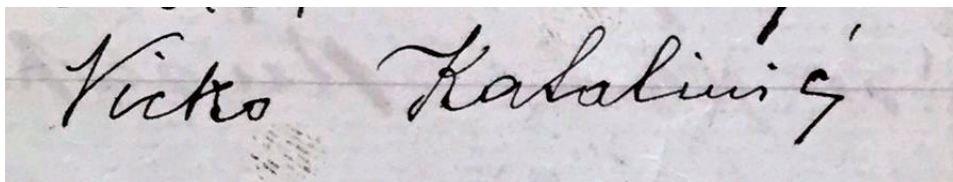
Slika 9. Kuće Katalinić na splitskim Bačvicama (Muzej grada Splita)



## KRAJ ŽIVOTA

Vinko Katalinić umro je iznenada u 60. godini života 11. svibnja 1917. godine. Splitska Općina, društva i razni gradski zavodi u znak žalosti spustili su zastave na pola koplja te izvjesili crne sagove, a općinski fenjeri gorjeli su obloženi crnom koprenom.<sup>84</sup> Općinski upravitelj Frane Madirazza izdao mu je osmrtnicu u ime općinskog upraviteljstva, te je pozvao građanstvo na odavanje počasti zaslužnom pokojniku. Osmrtnice su još, osim obitelji, izdale Ljubljanska banka i Hrvatska radnička zadruga, kojima je V. Katalinić bio na čelu.<sup>85</sup> Sprovod pokojniku održan je 13. svibnja 1917. godine. Sprovodna povorka tog je dana krenula u 9 sati iz kuće na Bačvicama. U žalobnoj povorci bilo je mnoštvo svijeta, a od pokojnika se oprostio prof. Dušan Mangjer dirljivim govorom u ime Općine i građanstva na Obali sv. Frane.<sup>86</sup>

Na sjednici obnovljenog Općinskog vijeća nakon Prvog svjetskog rata, 10. studenoga 1918. godine, prihvaćen je zaključak da se oda počast pokojnom V. Kataliniću, te da se u općinskoj vijećnici postavi njegova slika.<sup>87</sup>



*Slika 10. Potpis Vinka Katalinića*

## ZAKLJUČAK

Vinko Katalinić isticao se u javnom i političkom životu grada Splita krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Nakon što je ostvario zavidnu poslovnu karijeru, od 1897. godine aktivno se bavio politikom kao član Narodne hrvatske stranke. Iste je godine biran za prisjednika splitske Općine. Tu je dužnost obavljao sve do pred kraj 1911. godine, kada je izabran za načelnika splitske Općine. Bio je to vrhunac njegove političke karijere. Nakon što su austrijske vlasti raspustile splitsku Općinu u studenome 1912. godine, V. Katalinić je izabran za splitskog gradonačelnika po drugi put početkom 1913. godine. No, nedugo nakon početka Prvog svjetskog rata 1914., ponovno je raspuštena gradska uprava na čelu s V. Katalinićem. Iako je obnašao dužnost splitskog gradonačelnika u delikatnim vremenima uoči Prvog svjetskog rata i nije dugo

bio na toj funkciji, isticao se u nastojanjima za rješavanje tekućih gospodarskih i komunalnih problema u gradu.

## KRATICE

DAST	Državni arhiv u Splitu
NJ	Naše jedinstvo, Split
SD	Smotra Dalmatinska, Zadar
SL	Sloboda, Split

## BILJEŠKE

- 1 Stanko Piplović: *Porodica Katalinić u splitskom narodnom preporodu*. Hrvatski narodni preporod u Splitu 1882., Split 1982., 22. 27.
- 2 U matičnu knjigu rođenih upisan je pod punim imenom Vincenzo Marino Domenico Emergildo. HR-DAST-179, Zbirka matičnih knjiga MKR Split sign. 574., str. 2., upisan pod rednim brojem 121.
- 3 Kumovi na vjenčanju Vinkovih roditelja bili su Marino de Cerineo (Cerinić), posjednik iz Splitske i Vicko Katalinić, trgovac iz Splita, Anđelov otac i Vinkov djed. HR-DAST-179, Zbirka matičnih knjiga MKR Split sign. 574., str. 2., upisan pod rednim brojem 121.
- 4 Elizabetini roditelji bili su Filippo de Bajazettov, časnik u Carsko-kraljevskoj vojsci Habsburške Monarhije i majka Marija, rođena u plemićkoj obitelji Allberti. HR-DAST-179, ZMK, Matična knjiga vjenčanih Split, sign. 590., str. 87., upisan pod rednim brojem 38.
- 5 Stanko Piplović: *Porodica Katalinić u splitskom narodnom preporodu*. Hrvatski narodni preporod u Splitu 1882., Split 1982., 27.
- 6 Gordana Tudor: *Konzuli i konzulati u Splitu za vrijeme druge Austrijske uprave (1815. – 1914.)* Kulturna baština, Split XLII-XLIII/2017., 36-37.
- 7 Isto, str. 37.
- 8 Ovo društvo bilo je prošireno u svim slavenskim zemljama Austro-Ugarske. Uz gimnastiku i tjelovježbu, velika pozornost pridavala se političkom djelovanju u duhu liberalizma i slavenskih ideja. Zdravka Jelaska Marijan: *Grad i ljudi: Split 1918.-1941.*, Zagreb 2009., 470.
- 9 Duško Marović: *Povijest sporta u Splitu: od antičkih igara do Prvog svjetskog rata, knjiga prva*, Split 1990., 55.
- 10 Branislav Radica: *Novi Split – monografija grada Splita od 1918-1930 godine*, Split 1930., 311-312.; Duško Marović: *Povijest sporta u Splitu: od antičkih igara do Prvog svjetskog rata, knjiga prva*, Split 1990., 56.
- 11 Duško Marović: *Povijest sporta u Splitu: od antičkih igara do Prvog svjetskog rata, knjiga prva*, Split 1990., 56-57.
- 12 Ivo Perić: *Ante Trumbić na dalmatinskom političkom poprištu*, Split 1984., 54.



- 13 Stanko Piplović: *Kamilo Tončić*, Split 1991., 29-31.; Goran Borčić: *Povijest pisana svjetlom: Split od Prisce do Adriane, drugo dio (I)*, Split 2016., 200-201.
- 14 *Na sjednici*. SL, Split 22. IV. 1913., 2.
- 15 Stanko Piplović: *Porodica Katalinić u splitskom narodnom preporodu*. Hrvatski narodni preporod u Splitu 1882., Split 1982., 27-28.
- 16 Ivo Perić: *Ante Trumbić na dalmatinskom političkom poprištu*, Split 1984., 118-119.
- 17 *Nova općinska uprava*. NJ, Split 28. XII. 1911., 2.
- 18 Ivo Petrinović: *Ante Trumbić – Politička shvaćanja i djelovanje*, Split 1991., 79-80.
- 19 *Opć. Vijeće*. NJ, Split 20. I. 1912., 2.
- 20 Stanko Piplović: *Izgradnja Splitska u XIX. stoljeću*, Split 2015., 334.
- 21 *Općinska uprava*. NJ, Split 25. I. 1912., 1.
- 22 *Općinsko vijeće*. NJ, Split 2. IV. 1912., 2.; Stanko Piplović: *Izgradnja Splitska u XIX. stoljeću*, Split 2015., 49-51.
- 23 *Opć. Vijeće*. NJ, Split 18. IV. 1912., 1.; *Opć. Vijeće*. NJ, Split 18. IV. 1912., 2.; *Općinsko vijeće*. NJ, Split 2. V. 1912., 1.; Stanko Piplović: *Izgradnja Splitska u XIX. stoljeću*, Split 2015., 49.
- 24 *Gosp. Namjesnik grof Attems*. NJ, Split 5. IV. 1912., 1.
- 25 *Natječajni oglas*. NJ, Split 13. VI. 1912., 3.
- 26 *Općinsko vijeće*. NJ, Split 18. VI. 1912., 2.
- 27 *Imena ulica*. NJ, Split 27. VI. 1912., 2.; *Nazivi ulica*. NJ, Split 9. VII. 1912., 2.
- 28 *Imena ulica*. NJ, Split 21. VIII. 1912., 2.
- 29 Stanko Piplović: *Izgradnja Splitska u XIX. stoljeću*, Split 2015., 336.
- 30 *G. načelnik V. Katalinić*. NJ, Split 16. VII. 1912., 2.
- 31 Ivo Petrinović: *Ante Trumbić – Politička shvaćanja i djelovanje*, Split 1991., 80.
- 32 *Crnogorskom crvenom Krstu*. NJ, Split 21. X. 1912., 2.
- 33 *Velika manifestacija u Spljetu*. NJ, Split 10. XI. 1912., 2.
- 34 Ivo Petrinović: *Ante Trumbić – Politička shvaćanja i djelovanje*, Split 1991., 81.
- 35 *Raspuštene općine Spljeta i Šibenika*. NJ, Split 18. XI. 1912., 1.; Ivo Petrinović: *Ante Trumbić – Politička shvaćanja i djelovanje*, Split 1991., 81.
- 36 *Poslije raspusta u Spljetu*. NJ, Split 18. XI. 1912., 1.
- 37 *Konačno raspuštanje općine*. NJ, Split 19. XI. 1912., 1-2.
- 38 *Raspust dalmatinskih općina*. NJ, Split 19. XI. 1912., 1.
- 39 Ivo Perić: *Ante Trumbić na dalmatinskom političkom poprištu*, Split 1984., 137-138.
- 40 *U istrazi protiv g. V. Kataliniću*. NJ, Split 21. I. 1913., 2.
- 41 *Optužnica proti načelniku Kataliniću*. SL, Split 4. II. 1913., 1.
- 42 *Tužen i ravnatelj opć. pisarne gosp. Marin Šegvić*. SL, Split 4. II. 1913., 1.; *Gosp. Načelnik Vinko Katalinić i g. Marin Šegvić*. SL, Split 15. II. 1913., 2.
- 43 *Kazneni postupak proti gosp. V. Kataliniću*. SL, Split 13. I. 1913., 2.
- 44 *Načelnik Katalinić pred sudom u Klagenfurtu*. SL, Split 31. III. 1913., 1.
- 45 *Rasprava proti g. načelniku*. NJ, Split 10. III. 1914., 2.; Ivo Perić: *Ante Trumbić na dalmatinskom političkom poprištu*, Split 1984., 139-140.
- 46 *Što je istina o procesu?* NJ, Split 10. IV. 1914., 2.
- 47 *Rasprava proti g. Kataliniću, načelniku i dr.* NJ, Split 31. III. 1914., 2.

- 48 *Proces proti načelniku Kataliniću*. SL, Split 28. VI. 1913., 2.  
49 *Proces u Celovcu*. NJ, Split 2. V. 1914., 1.  
50 *Ovacije g. načelniku i dr.* NJ, Split 5. V. 1914., 5.  
51 *Društvo Vinko Katalinić u Sacramentu*. SL, Split 5. VII. 1913., 2.; *Naši iseljenici načelniku Kataliniću*. SL, Split 26. VI. 1914., 3.  
52 *Za općinske izbore*. SL, Split 3. I. 1913., 1.; *Birači drugog tijela*. SL, Split 7. I. 1913., 1.  
53 *Općinski izbori*. NJ, Split 21. I. 1913., 2.; *Opć. izbori*. NJ, Split 23. I. 1913., 1.; *Izborna skupština*. SL, Split 21. I. 1913., 1.  
54 Branislav Radica: *Novi Split – monografija grada Splita od 1918-1930 godine*, Split 1930., 69-70.  
55 *Biranje općinske uprave*. NJ, Split 18. III. 1913., 2.; *Biranje općinske uprave*. NJ, Split 27. III. 1913., 2.; *Izbor i ustoličenje*. SL, Split 27. III. 1913., 2.  
56 *Mesari viču na općinu, a platiće puk*. NJ, Split 12. VII. 1913., 2.  
57 *Skupoća u Spljetu*. NJ, Split 8. XI. 1913., 2.  
58 *Ponuda mesara*. NJ, Split 2. XII. 1913., 2.  
59 *Sjednica općinskog vijeća*. SL, Split 2. V. 1913., 1.  
60 *Općinsko vijeće*. NJ, Split 13. VII. 1913., 2.  
61 Marki je prije toga radio u Obrtnoj školi u Splitu. *O upravi plinare*. NJ, Split 23. IX. 1913., 2.  
62 Stanko Piplović: *Izgradnja Splita u XIX. stoljeću*, Split 2015., 335.  
63 *Sjednica općinskog vijeća*. SL, Split 20. X. 1913., 2-3.  
64 *Konfidencijalne sjednice općinskoga vijeća*. NJ, Split 14. X. 1913., 2.  
65 *Sjednica općinskoga vijeća*. NJ, Split 13. XI. 1913., 2.  
66 *Ime grada*. NJ, Split 20. XI. 1913., 2.  
67 *Siromaška vijeća*. NJ, Split 15. XI. 1913., 2.  
68 *Sirotinjska vijeća*. NJ, Split 25. IV. 1914., 2.  
69 *Općinsko vijeće*. NJ, Split 27. XI. 1913., 2.; *Sjednica općinskog vijeća*. SL, Split 2. XII. 1913., 2.  
70 *Općinski zajam od 5 milijuna kruna*. NJ, Split 2. XII. 1913., 2-3.; *Zajam općinski za 5 milijuna kruna*. NJ, Split 13. XII. 1913., 1.  
71 *Općinske gradnje i radnje*. NJ, Split 24. II. 1914., 2.  
72 Ivo Perić: *Ante Trumbić na dalmatinskom političkom poprištu*, Split 1984., 140.  
73 *Naredbe proti pjevanju i znakovlju*. NJ, Split 24. III. 1914., 2.  
74 *Na čemu smo*. NJ, Split 28. III. 1914., 2.  
75 *Prekjučerašnji dogagjaji u Spljetu*. NJ, Split 9. V. 1914., 1.; *Pušteni na slobodu*. NJ, Split 12. V. 1914., 2.; Ivo Perić: *Ante Trumbić na dalmatinskom političkom poprištu*, Split 1984., 140.  
76 *Deputacija u načelnika*. SL, Split 12. V. 1914., 2.  
77 *Deputacija Splićana u Zadru*. SL, Split 11. V. 1914., 2.; Ivo Perić: *Ante Trumbić na dalmatinskom političkom poprištu*, Split 1984., 140  
78 *Uspjesi "N. Jedinstva"*. NJ, Split 23. VI. 1914., 1.; *Sjednica općinskog vijeća*. SL, Split 22. VI. 1914., 3.; *Priopćenje opć. uprave u zadnjoj sjednici opć. vijeća*. SL, Split 23. VI. 1914.,

- 1.; *Priopćenje opć. uprave u zadnjoj sjednici opć. vijeća*. SL, Split 24. VI. 1914., 3-4., *Priopćenje opć. uprave u zadnjoj sjednici opć. vijeća*. SL, Split 25. VI. 1914., 3.
- 79 *Žalost Spljeta*. NJ, Split 30. VI. 1914., 2.
- 80 *Svečana sjednica Opć. Vijeća*. NJ, 31. VII. 1914., 2.
- 81 Stanko Piplović: *Dalmacija u nastupu Prvog svjetskog rata*, Kulturna baština, Split XLII-XLIII/2017., 80-81.
- 82 Uz splitsku su tada u kratkom vremenu raspuštene općinske uprave Hvara, Starog Grada, Paga, Kistanja, Kotora i druge. *Općina je raspuštena*. NJ, Split 17. VIII. 1914., 1.; Stanko Piplović: *Dalmacija u nastupu Prvog svjetskog rata*, Kulturna baština, Split XLII-XLIII/2017., 90.
- 83 Stanko Piplović: *Dalmacija u nastupu Prvog svjetskog rata*, Kulturna baština, Split XLII-XLIII/2017., 86-87.
- 84 *Vice Katalinić*. NJ, Split 12. V. 1917., 1.
- 85 *Vice Katalinić*. NJ, Split 14. V. 1917., 1-2.
- 86 *Vice Katalinić*. SD, Zadar 16. V. 1917., 3.; *Vice Katalinić*. NJ, Split 14. V. 1917., 1-2.
- 87 Branislav Radica: *Novi Split – monografija grada Splita od 1918-1930 godine*, Split 1930., 80.

## VINKO KATALINIĆ, MAYOR OF SPLIT (1857 - 1917)

### Summary

Vinko Katalinić played a significant role in the political and socio-economic life of Split in the late 19th and the early 20th centuries. He worked for *Assicurazioni generali*. At the same time he was the president of both the local branch of Ljubljanska banka and the Croatian Worker Cooperative. In addition, he was the Kingdom of Greece Consul and one of the founders of *Hrvatski sokol*. He was particularly active in promoting the necessity of the construction of the Croatian Lodge.

Vinko Katalinić became more politically active when he joined the Croatian People's Party. In the period 1897 – 1911, he was the assessor of the Split City Council. He was elected Mayor of Split on 28 December 1911. His mayoral tenure ended on 16 November 1912. On that same day, the City Council was dissolved. Since he participated in the rally in support of the Kingdom of Serbia and Montenegro in the Balkan Wars, the Austrian authorities filed a lawsuit against him. However, he was acquitted of charges by the court in Klagenfurt on 1st May 1914. In early 1913, after local elections, Vinko Katalinić became mayor once again. The tenure was rather short: it ended on 16 August 1914, after the dissolution of the City Council. Vinko Katalinić died suddenly on 11 May 1917 at 60 years of age. Two days after, a large public funeral was held in honour of the much-admired mayor.